

ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΘΥΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ – Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Πανάγος Δημήτριος, Ιωαννίδης Παναγιώτης,
Τερζίδης Άγισ, Ρόζενμπεργκ Θεόφιλος

*Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο
Αθηνών, Ιατρική Σχολή, Μεταπτυχιακό
Πρόγραμμα Σπουδών «Διεθνής Ιατρική-
Διαχείριση Κρίσεων Υγείας»*

ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ

- **Σεισμοί**, η πιο δαπανηρή από όλες τις φυσικές καταστροφές τόσο από άποψη απωλειών υγείας και ζωής αλλά και υλικών ζημιών.

Παρά το γεγονός ότι οι επιστημονικές γνώσεις και οι τεχνολογικές εξελίξεις έχουν αυξηθεί σημαντικά, οι επιπτώσεις σε παγκόσμιο επίπεδο αυξάνονται εκθετικά.

Τούτο οφείλεται στην ολοένα και αυξανόμενη τρωτότητα των πολεοδομικών συγκροτημάτων.

Η Ελλάδα 1^η σε σεισμικότητα χώρα στην Ευρώπη και 6^η σε παγκόσμιο επίπεδο.

(συνέχεια)

Αθήνα 1999 – 5,9 Ρίχτερ – 145 νεκροί και 2.000 τραυματίες.

Από άποψη υλικών ζημιών ο πιο καταστροφικός που έπληξε ποτέ την Ελλάδα.

Μελέτη που δημοσιεύθηκε στην British Journal of Surgery/2004 αφορούσε την ιατροδικαστική διερεύνηση 111 θανάτων και καταγράφηκαν ως αιτίες: 74 ΚΕΚ, κακώσεις θώρακα, κοιλίας, 31 ασφυξία, 6 OEM

Μετά από έντονη σεισμική δραστηριότητα ο αριθμός των ασθενών με OEM και καρδιακή ανακοπή αυξάνεται.

Σεισμός 1981 στην Αθήνα: αύξηση 50% των θανάτων καρδιακής αιτιολογίας τις 3 πρώτες ημέρες μετά το σεισμό.

Θάνατοι δευτεροπαθείς λόγω ψυχολογικού stress σε άτομα με προϋπάρχουσα παθολογία του καρδιαγγειακού.

1983 – ίδρυση του ΟΑΣΠ

(συνέχεια)

- Η πιο συχνή αιτία καταστροφών στην Ελλάδα οφείλεται στις **πυρκαγιές**.

2000-2013: 150.000 πυρκαγιές

- Τα **τροχαία ατυχήματα** τεράστιο πρόβλημα

Οι νεκροί τα τελευταία 50 χρόνια >120.000

- **Ναυάγια**

- **Αεροπορικά ατυχήματα**

- **Βιομηχανικά ατυχήματα** : πυρκαγιά στην ΠΕΤΡΟΛΑ 1992 – 13 νεκροί και 15 τραυματίες

ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ ΚΑΙ ΜΑΖΙΚΕΣ ΑΠΩΛΕΙΕΣ ΖΩΗΣ – ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ, ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ

- 1995 Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας
 - 1997 Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ
 - 2003 η αναθεωρημένη μορφή που ισχύει σήμερα
 - 2004 Ολυμπιακοί Αγώνες, τότε εκπονήθηκε το πρώτο σχέδιο διαχείρισης ΜΑΖ από τη ΓΓΠΠ
- Επίσης δημιουργήθηκε στο Σχιστό ένα μεγάλο νεκροτομείο με 100 ψυκτικούς θαλάμους
- 2007 Εθνικό Κέντρο Επιχειρήσεων Υγείας
 - 2011 ΓΓΠΠ: Ειδικό σχέδιο διαχείρισης ανθρωπίνων απωλειών, πρέπει ο αριθμός των θυμάτων > 30

(συνέχεια)

Πυροσβεστικό Σώμα – ΕΜΑΚ

Πολεμική Αεροπορία – ΚΟΜΑΚ

ΕΛ.ΑΣ – ΕΚΑΜ

2011 συστήνεται η ΟΑΘΥΚ (Ομάδα Αναγνώρισης Θυμάτων Καταστροφών) , σύνολο 85 άτομα

Υπό το συντονισμό της ΓΓΠΠ διενεργούνται ασκήσεις για περιπτώσεις συμβάντων ΜΑΖ

ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΣΗΜΕΡΑ

1. Ιατροδικαστικές υπηρεσίες 13 - εντεταλμένοι ιατροδικαστές 30
2. Δικαστικός ανθρωπολόγος 1
3. 2004 Οδοντιατρική Σχολή ΕΚΠΑ: ίδρυση Μονάδας Ιατροδικαστικής του Στόματος
4. ΔΕΕ/ ΕΛ.ΑΣ

ENFSI (European Network of Forensic Science Institutes)

Υποδιεύθυνση Βιολογικών Εξετάσεων & Αναλύσεων

και 10 τμήματα

(συνέχεια)

- Η υποδιεύθυνση Βιολογικών Εξετάσεων και Αναλύσεων της οποίας προϊσταται η βιολόγος κ. Πηνελόπη Μηνιάτη υποστράτηγος της ΕΛ.ΑΣ. συστάθηκε το 1994 σαν τμήμα τότε της ΔΕΕ και το 1995 άρχισε να επιτελεί το έργο της στο χώρο της ποινικής δικαιοσύνης αλλά και στην ταυτοποίηση θυμάτων μαζικών καταστροφών με την αξιοσημείωτη επιτυχία της στην ταυτοποίηση των θυμάτων του Helios.
- Η υποδιεύθυνση στελεχώνεται από 45 άτομα εκ των οποίων 22 άτομα είναι το επιστημονικό δυναμικό ιδιαίτερα υψηλής κατάρτισης (βιολόγοι, βιοχημικοί, χημικοί) και οι υπόλοιποι τεχνολογικό και διοικητικό προσωπικό.

(συνέχεια)

- Η μονάδα επεξεργάζεται περίπου 100 δείγματα DNA την ημέρα με δυνατότητα να ανέλθουν σε 150-200 και τα τελευταία χρόνια αυξάνεται συνεχώς ο φόρτος εργασίας της με αριθμό δειγμάτων 25.000-30.000 κατ' έτος.
- Μέχρι σήμερα έχει χειρισθεί περίπου 16.000 υποθέσεις και έχει αναλύσει περί τα 100.000 δείγματα.
- Επίσης στη ΔΕΕ υπάρχει το *τμήμα Δακτυλοσκοπίας και το τμήμα Εξερευνήσεων* που στελεχώνονται από έμπειρους αστυνομικούς οι οποίοι διενεργούν τις εξετάσεις των δακτυλικών αποτυπωμάτων.

Η ΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΑΕΡΟΣΚΑΦΟΥΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΗΕΛΙΟΣ

(συνέχεια)

- 14/8/2005 αεροσκάφος της HELIOS συνετρίβη στο Γραμματικό Αττικής
- Όλοι οι επιβαίνοντες 121 νεκροί (6 πλήρωμα και 115 επιβάτες)
- Ταυτοποιήθηκαν 118 – 3 δεν βρέθηκαν ποτέ
- Σε 26 οπτική αναγνώριση - 11 οδοντιατρική αναγνώριση
- Όμως έγινε τελικά DNA και στους 118
- Η διαδικασία ολοκληρώθηκε 27/8/2005

Θετικά σημεία:

1. Άμεση κινητοποίηση του κρατικού μηχανισμού
2. Ανάλυση DNA εντός 13 ημερών
3. Ιδιαίτερη διοικητική μέριμνα και επαρκής ψυχολογική στήριξη στους συγγενείς

(συνέχεια)

4. Τηρήθηκαν διεθνή πρωτόκολλα

Προβλήματα και παραλείψεις :

1. Μεταφορά των σορών
2. Οι σοροί μετακινούνται από το Σχιστό στο Γουδί και πάλι πίσω
3. Η οπτική αναγνώριση έγινε στο Γουδί σε αίθουσα που ήταν συγκεντρωμένες όλες οι σοροί
4. Φωτογραφίες στο διαδίκτυο
5. Δεν υποστηρίχθηκαν ψυχολογικά οι διασώστες

ΟΙ ΠΥΡΚΑΓΙΕΣ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΤΟΥ 2007

(συνέχεια)

- Συνολικά 62 νεκροί
- Ιούλιος : 3 θύματα (οπτική αναγνώριση)
- Αύγουστος: 53 θύματα (ταυτοποίηση μέσω DNA)
- Επίσης, τέλη Αυγούστου πυρκαγιές στην Εύβοια: 6 θύματα

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Στην **Ελλάδα** έχουν γίνει σημαντικά βήματα στο θεσμικό πλαίσιο και στην οργάνωση των ιατροδικαστικών υπηρεσιών με σύγχρονη διαδικασία εφαρμογής των διεθνών πρωτοκόλλων της INTERPOL.
- Κάποια προβλήματα που πρέπει να επιλυθούν.
- Ανάγκη υποστήριξης των διασωστών που εργάζονται στην έρευνα και περισυλλογή των θυμάτων.
- Συνολικά όμως η εμπειρία των τελευταίων χρόνων κρίνεται ως επιτυχημένη στο χώρο διαχείρισης ΜΑΖ σαν συνέπεια καταστροφών.

ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΘΥΜΑΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ – Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ

Ευχαριστώ για την προσοχή σας